

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

In Capvt IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

IN CAPVT IV.

§. 3. Cùm orabitis, dicite Pater noster.]
S. Franciscus interpretatus est Dominicam orationem paucis; mole, non pondere. quæ hîc adscribo ex Bartholom. Pisano.

*Orationis
 Dominica
 expofito.*

PATER NOSTER, Creator, Redemptor,
 Saluator, & Consolator noster.

*Confes.
 fruc. 11.
 & Firm.
 triû ord.
 par. 11.*

QUI ES IN CÆLIS: in Angelis, in Sanctis; illuminans eos ad tui cognitionem: quia tu Domine lux es, inflammans eos ad amorem tuum diuinum: quia tu Domine amor es, inhabitans & implens eos ad beatitudinem: quia tu Domine summum Bonum es, & æternum bonum, à quo omne bonum, sine quo nihil est bonum.

SANCTIFICETVR NOMEN TVVM: Clarificetur in nobis notitia tua: vt cognoscamus quæ sit latitudo beneficiorum tuorum; longitudo promissorum, sublimitas maiestatis, & profundum iudiciorum.

ADVENIAT REGNVM TVVM: vt tu regnes in nobis per gratiam tuam. & facias nos venire ad regnum tuum: vbi est tui visio manifesta, tui dilectio perfecta, tui societas beata, tui fructio sempiterna.

FIAT VOLVNTAS TVA SICVT IN CÆLO ET IN TERRA, vt amemus te ex toto corde, te semper cogitando, ex totâ animâ, te semper desiderando; ex totâ mente, omnes intentiones nostras ad te dirigendo, & honorem tuum in omnibus quærendo; & ex omnibus viribus nostris omnes vires & sensus animæ & corporis in obsequiû tui amoris, & non in aliud expendêdo. Et proximos nostros amemus

**Lib. 1.
 de hist.
 sac. im.
 c. 45.
 Act. 1.
 Or. ad
 Gen.*

mus sicut nos ipsos: omnes ad amorem tuum trahendo; de bonis aliorum sicut de nostris gaudento, in malis compatiendo; & nemini ullam offensionem dando.

PANEM NOSTRUM QUOTIDIANVM DA NOBIS HODIE: Dilectum Filiū tuum Dominum nostrum Iesum Christum da nobis in memoriam, & intelligentiam, & reuerentiam amoris, quem ad nos habuit, & eorū, quæ pro nobis fecit, dixit, & sustinuit.

ET DIMITTE NOBIS DEBITA NOSTRA, per tuam misericordiam, & ineffabilem passionis dilecti Filij tui Domini nostri Iesu Christi virtutem, & beatissimæ Mariæ Virginis, & omnium electorū tuorū merita, & intercessionem.

SICVT ET NOS DIMITTIMVS DEBITORIBVS NOSTRIS: Et quia non plenè dimittimus, tu Domine fac nos plenè dimittere: vt inimicos propter te veraciter diligamus, & pro eis apud te deuotè intercedamus; nulli malum pro malo reddamus, sed omnibus in te prodesse studeamus.

ET NE NOS INDUCAS IN TENTATIONEM, occultam vel manifestam, subitam vel importunam.

SED LIBERA NOS A MALO, præterito, præsentis, & futuro. Amen.

Ad omnes Ecclesias & Cruces, se humiliter prosternebant.] *Iohannes Molanus*. Rectissime in viis publicis eriguntur Crucis signa & Sanctorum imagines, iuxta definitionem secundæ Nicænæ Synodi. Nam si pagani Mercurium, vt est apud Clementem, viæ, viciniam quæ præfectum statuebant: quanto magis à nobis conuenit Sanctorum imagines in viis poni, vbi eorum

R 5 patro.

Lib. 2.
de hist.
fac. ima.
c. 45.
Act. 2.
Or. ad
Gen.

Crucis signa
moria
quod co-
crant.

patrocinium requirimus? Hinc in foro erigi iussit Constantinus Crucis signum: quod, ut Chrysoft. habet, ubique celebrari videre licet, in foro, in solitudine, in viis, in mōtib, in colli-^{Homil. Quid chilian f. D. 1.} libus, in vallibus, in mari, in nauigiis, & insulis. Itaque Crux in viâ posita, ad omnes clamat illud Ieremiæ, O vos omnes qui transitis per viâ, attēdite & videte, si est dolor sicut dolor meus.^{Thren. 1. 12.}

*Tertius
Ordo pe-
nitentium*

5. Ordinem fratrum de pænitentia,] *Hac causâ instituit S. vir. Canarij auspiciatus est prædicare Euangelium Christi, iam certus Dei reuelatione, se, suosq; ad muneris istud datos esse. Itaq; (ut scribit Barptol. Pisanus) ibi tanto prædicauit feruore, ut omnes castri illius mares, & feminae eum sequi vellent. quibus ait, Non faciatis: quia ego ordinabo pro salute vestrâ, quid agere debeatis. & ex tunc cogitauit instituire Tertium Ordinem, qui dicitur fratrum & sororum de Pænitiâ. Thomas Bozius. Cùm videret Laicis non esse nisi vnâ viuendi inter Christianos normam præscriptam; ut aliquos ex his feligeret, qui haberent, vbi vellent, sanctiorem viuendi formam: regulas quasdam, legesq; speciales his præscripsit, suosq; præfectos attribuit omnium primus, distinctumq; vestitum. Reuerendissimus P. Franciscus Gonzaga tradit anno salutis millesimo ducentesimo vigesimoprimo, hunc Ordinem à S. Patre Francisco institutum: ab Honorio Tertio confirmatum, à Gregorio Nono, Innocentio Quarto, Nicolao Quarto, multis auctum fauoribus & priuilegiis. Historias Sancto- rum qui ex hoc ordine inter Diuos sunt relati, alius liber promittit.*^{Confes. f. 12. 13. Lib. 9. de sign. Eccl. Dei. 65. Part. de orig. Seraph. Relig.}

*Secundus
Ordo Cla-
rissarum.*

6. Clara, ipsarum plantula prima.] *Ordo secundus, quem S. Franciscus instituit virginibus, artius*

*Pauper
Oron
Miser
propag
in.*

artius Christo ancillari cupientibus, cœpti anno
sexto à conuersione S. Francisci, An. salutis 1212.
vt S. Antonin. commemorat. & à Clara, primâ
plantulâ dicitur Ordo S. Clara. de cuius sanctitate
habes in historiâ vitæ eius. De Sororum S. Clara
frequentia, capite precedenti dictum.

Hic p. r.
3. tit. 29
c. 7.

Qui quotidianis succrescentes profectibus,
vsque ad fines orbis terræ.] De multitudine fra-
trum instituti D. Francisci supra abundè, ad pa-
ragraphum quintum capitis tertij. Frequentia il-
lius causam adfert S. Bonauentura à paupertate,
quam beatus Franciscus fulcrum & basim Ordini
suo subiecit, vti rerum & virtutem seruatricem.

Ludovic. Granaten. Tantum abfuit vt à beato
Francisco institutus Ordo inopiâ cogente de-
fecerit, vt ob hoc ipsum supra omnes alios Or-
dines auctus ac dilatatus fuerit. Exiguus namq;
expensis monasterium humile exstruitur. quo
exstructo facilè monachi sine vllis redditibus,
quæ sunt ad pauperem ac tenuem vitam ne-
cessaria sibi comparât Hinc factum est, vt vni-
cus beatissimi Patris Ordo plura fortasse intra
se cœnobia, quàm reliqui omnes omniû alio-
rum Ordinû contineat. In quo etiam Dei pro-
uidentia mirabiliter elucet: qui cum præcipuus
huius instituti auctor fuerit, eam mœtem cun-
ctis mortalibus immisit, vt audito nomine Frã-
cisci, nauiculatores, piscatores, stabularij, publi-
ciani, atque omne postremum genus hominum
stipem cunctis eius sedatoribus porrigant, nul-
lumq; ab eis vectigalis aut tributi genus exigât.
Quodq; mirabilius est, immanis Turcarû na-
tio, non modò nihil ab eis (quemadmodum ab
aliis fidelibus) tributorum exigit: sed stipem
etiam, & eleemosynâ petentibus præbet. quod
ego

Cœc. de
S. Fran-
at. 2.

Paupertas
Ordo
Mores
propaga-
tio.

ego planè quoddam miraculi genus à diuinæ
 prouidentia curâ profectum esse non dubito.
 Nec minùs miror, eùdem paupertatis spiritum
 & amorem, qui in B. Patre præfuit, ad eius quo-
 que filios permanasse. Cùm enim omnes om-
 nium Ordinum homines, qui in toto orbe ver-
 santur, omni studio aurum quærant, aurum si-
 tiant, ac pænè adorent; paupertatemq; per saxa,
 per ignes fugiant: plurimos in hoc sanctissimo
 ordine viros ac feminas reperire licet, qui con-
 tra omnium mortalium vota ac desideria, ma-
 iori studio paupertatē, quàm illi diuitias quæ-
 rant, &c. *Nescio sitne rectius dictū ab alio in hanc*
sententiam, quàm à Seneca: Magnæ diuitiæ sunt, Epist. 4.
lege naturæ composita paupertas. Lex autē illa
naturæ, seis quos nobis terminos statuit. Non
esurire, non sitire, non algere. vt famem sitimq;
depellas, non est necesse superbis assidere limi-
nibus, nec supercilium graue, & cōtumeliosam
etiam humanitatem pati. Non est necesse ma-
ria tentare, nec sequi castra. Parabile est quod
natura desiderat, & expositum. Ad superuacua
sudatur. Illa sunt quæ togam conterunt, quæ
nos senescere sub tentorio cogunt, in aliena lit-
tora impingunt. Ad manum est, quod sat est.
Cui cum paupertate bene conuenit, diues est.

Eaque
diues.

Pacificus
in Belgio
monaste-
ria ali-
quot ex-
struxit.

9. Fratrem Pacificum.] *Scribit Iohannes Mo-* Natalis
lanus, operà B. Pacifici, multa monasteria exstructa Belgjad
in Franciâ: inter quæ Lensense, Atrebatense, & 10. Iul.
Valencenense. cuius postremi initium multâ vi-
rorum nobilitate fuit decoratum. Fuit verò in-
ter eos nobilissimus Iudocus de Maternes, ante
cōuersionem gubernator Montensis: qui cog-
natum suum ad eundē Ordinem trahens, fun-
datorem vidit cœnobij Gandensis. Obiit Paci-
ficus

De ori
 Scraph
 tel. par

Histor
 par. 3
 tit. 24
 67. 9.

ficus Lensis, siue Lendij, & sepultus ibi in monasterio ab illo exstructo.

10. In loco S. Mariæ de Portiunculâ, ad Generale Capitulum.] De hoc dictum supra, ad §. 5. cap. tertij. ubi de Ordinis Minorum incrementis.

11. Viuendi formam per dominum Innocentium approbatam, disponderet per successorem eius Honorium in perpetuum facere roborari.] Cap. 3. precedenti, in fine §. 8. S. Bonauentura commemorat Innocentium Tertium Pontif. Regulam S. Francisci adprobasse anno Pontificatus eius 13. ut Gonzaga scribit: qui fuit an. salutis 1211. & hæc erat prima regula, hic verò, quam legis ab Honorio Tertio confirmatam, secunda est, in compendiosorem formam redacta, cui Franciscani omnes professione nos obligamus. Et vides suggerere Spiritus Dei scriptam: & per incuriam perditam, rursum post ieiunia & preces, velut ex ore Dei rescriptam, quam Honorius confirmauit anno Pontificatus octauo (teste S. Anton.) qui fuit salutis 1223. S. Birgitta de regulâ S. Franc. diuinitus indicatum, Christo dictatam auctore, singula eius verba à Spiritu sancto esse, dixi in Elogis.

de orig.
Seraph.
tel. par. 1

Histor.
par. 3.
tit. 14.
67. §. 4.

Regula S.
Francisci
Dei Spi-
ritu sug-
gerente
scripta.

IN CAPVT V.

§. 7. Qui perfectioni vitæ inuigilant, quotidianis debere se lacrymarum emundare fluentis.] De refectione offert se occasio ut differam fufius. Duplex ea nobis, matutina & vespertina. Matutinam voco, quæ post nocturnas preces ordinariè, aliàs ipso diei exortu, agitur ante omnes actiones. Vespertina, post Completorium, antequam nos quieti damus. Distinctè de virâque agam, ipsa res postulat, & magnum bonum inde proueniens, firuè & rectè seruetur. Et profectò numquam intermit-

De refectione
lectio
matutina
& vespertina.